

Jak vzpomíná na okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy tehdejší náměstek ředitele Krkonošského národního parku Josef Fanta? Co v tu dobu dělal a jaké následky to pro něj mělo? I to mimo jiné zaznamenali dospělí i dětští dokumentaristé neziskové organizace Post Bellum pro projekty Příběhy 20. století a Příběhy našich sousedů.

{jathumbnail off}

"Osmičková výročí mají v české moderní historii nezastupitelnou úlohu. Byly to právě přelomové "osmičky", které navzdory vnitřním a vnějším okolnostem politicky aktivizovaly generace a na dlouhou dobu ovlivnily společnost. Rok 1968 je přelomové období, které ovlivnilo generaci Václava Havla a poznamenalo společnost do současnosti. Je to doba velké naděje a následného zklamání, ale i naivity, že se totalitní režim dokáže demokratizovat z vnitřních zdrojů," vysvětlil ředitel Paměti národa Východní Čechy Tomáš Heller, proč je důležité si události nejen roku 1968 připomínat.

"Události roku 1968 ovlivnily celou společnost, ale také odhalily charaktery lidí. O to více je smutné, že i přes velké množství pamětníků, které máme a kterým nenasloucháme, se do současného politického popředí vrací a zakořeňují lidé, kteří se aktivně podíleli na totalitním režimu. Jak vidno, část českého národa trpí ztrátou paměti, a proto je jediným řešením obnova mezigeneračního dialogu a ožívání příběhů pamětníků, kterým totalitní režim prostřednictvím i těch lidí, kteří se nyní opět chápou příležitostí, ničil či zničil život," dodal Heller s tím, že sdílení mezigeneračních zkušeností je nejlepší ochranou demokracie.

Z náměstka topičem

Jedním z regionálních pamětníků srpnové invaze roku 1968, jehož vzpomínky natočil před dvěma lety pro projekt Příběhy 20. století dokumentarista Tomáš Razím, je Josef Fanta. Tehdy se jako náměstek ředitele Krkonošského národního parku (KRNAP) dozvěděl o okupaci Československa ráno 21. srpna, kdy šel společně se svým kolegou na autobus. "Nápadné nám bylo, že nám neustále létají jedním směrem od polské hranice přes hlavu letadla. V Maršově stáli lidé před domy a debatovali, tak jsme se zeptali: ‚Prosím vás, co se děje, že tady lítají pořád ty letadla?‘ ‚Vy to nevíte?‘ ‚A co bysme měli vědět?‘ ‚No, obsadili nás Rusové.‘" Tak popsal Josef Fanta ranní situaci s dodatkem, že souhlas s okupací nikdy nepodepsal.

Několik dní po začátku okupace Josef Fanta zjistil, že si místní představitelé komunistické strany tajně vytvořili v jedné místnosti Krkonošského muzea telefonní ústřednu. "Přišel jsem k té místnosti a slyším, jak tam někdo huláká: ‚Pošli tam tu naši trutnovskou skupinu, ta má dvacet lidí, ty to tam zklidní a dají to tam do pořádku.‘ Tak přece nebude mluvit pracovník muzea. Otevřel jsem dveře, za stolem seděl mně neznámý člověk s telefonem v ruce a dával takovýhle instrukce někomu. Já říkám: ‚Co tady děláte?‘ ‚My máme dohodnuto se soudruhem Fléglem,‘ což byl můj podřízený, kterej měl dělat to muzeum, ‚my jsme si tady zřídili dispečink strany a vlády, abychom rovnali ty protesty, který jsou po vesnicích v Podkrkonoší,‘ " vyprávěl Fanta. Protože o tom ředitel muzea nevěděl a protože už měl Fanta takových lidí podle svých slov dost, vyvedl nezvaného návštěvníka ven, sebral mu klíč a místnost zamkl.

V rámci normalizace byl pak Josef Fanta ze svého pracovního místa přesunut na pozici technického pracovníka – topiče Krkonošského muzea a bylo mu zakázáno publikovat a vykonávat své povolání. Zřejmě k tomu přispěla jak zmíněná srpnová událost v muzeu, tak i to, že přistihl předsedu místní stranické organizace při rozkrádání státního majetku.

Zajímá Vás celý životní příběh [Josefa Fanty](#) ? Najdete ho společně s dobovými [fotografiemi](#) v archivu Paměti národa na www.pametnaroda.cz

Přijdou Vám svědectví pamětníků událostí 20. století důležitá? Chcete pomoci s jejich natáčením? Staňte se členy Klubu přátel Paměti národa! <https://www.postbellum.cz/klub/> . Přihlášku do klubu naleznete na <http://klub.pametnaroda.cz/>

Víte ve svém okolí o člověku, jehož životní příběh by stálo za to zaznamenat?
Kontaktujte prosím východočeskou pobočku Paměti národa na tel. 723 113 280 nebo emailem
na tomas.heller@postbellum.cz . Děkujeme!

.pagenavbar{z-index: 0;}

[zpět na článek](#)